

Diskretne strukture UNI

Vaje 2

1. Prepričaj se, da so spodnji pari izjavnih izrazov enakovredni. Nalogo reši s pomočjo resničnostne tabele in s poenostavljanjem.

(a) $(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (p \Rightarrow r)$ in $p \Rightarrow (q \Leftrightarrow r)$

(b) $(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (p \Rightarrow \neg q)$ in $\neg p$

(c) $p \Rightarrow (q \Rightarrow (r \Rightarrow (p \wedge q)))$ in 1

(d) $(p \wedge (q \vee r)) \Leftrightarrow (p \Rightarrow \neg(q \vee r))$ in 0

a) $(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (p \Rightarrow r) \sim (p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow r) \vee \neg(p \Rightarrow q) \wedge \neg(p \Rightarrow r) \sim$
 $\sim (\neg p \vee q) \wedge (\neg p \vee r) \vee \neg(\neg p \vee q) \wedge \neg(\neg p \vee r) \sim$
 $\sim \neg p \vee (q \wedge r) \vee p \wedge \neg q \wedge \neg r \sim$
 $\sim \neg p \vee (q \wedge r) \vee p \wedge \neg q \wedge \neg r \sim$
 $\sim \neg p \vee (q \wedge r) \vee p \wedge \neg(q \vee r)$

$p \Rightarrow (q \Leftrightarrow r) \sim \neg p \vee (q \Leftrightarrow r) \sim$
 $\sim \neg p \vee ((q \wedge r) \vee (\neg q \wedge \neg r)) \sim$
 $\sim \neg p \vee (q \wedge r) \vee \neg(q \vee r) \sim$
 $\sim \neg p \vee (q \wedge r) \vee \neg q \wedge \neg r \sim$
 $\sim \neg p \vee (q \wedge r) \vee (\neg q \vee \neg r) \wedge \neg(q \vee r) \sim$
 $\sim \neg p \vee (q \wedge r) \vee \neg q \wedge \neg r \wedge \neg(q \vee r) \sim$
 $\sim \neg p \vee \neg q \wedge \neg r \wedge \neg(q \vee r) \vee (q \wedge r) \vee p \wedge \neg(q \vee r) \sim$
 $\sim \neg p \vee \neg q \wedge \neg r \wedge \neg(q \vee r) \vee (q \wedge r) \vee p \wedge \neg(q \vee r) \sim$
 $\sim \neg p \vee \neg q \wedge \neg r \wedge \neg(q \vee r) \vee (q \wedge r) \vee p \wedge \neg(q \vee r) \sim$

1 $A \Leftrightarrow B \sim A \wedge B \vee \neg A \wedge \neg B$

2 $A \Rightarrow B \sim \neg A \vee B$

3 $(A \vee B) \wedge (A \vee C) \sim A \vee (B \wedge C)$

$A \wedge (B \vee C) \sim A \wedge B \vee A \wedge C$

4 $\neg(A \vee B) \sim \neg A \wedge \neg B$

5 $A \wedge B \wedge C \sim (A \wedge B) \wedge C \sim A \wedge (B \wedge C)$

6 $A \wedge B \sim B \wedge A$ $A \vee B \sim B \vee A$

7 $A \wedge A \sim A$ $A \vee A \sim A$

8 $A \vee B \vee C \sim A \vee (B \vee C) \sim (A \vee B) \vee C$

9 $1 \wedge A \sim A$

10 $A \vee \neg A \sim 1$

11 $A \vee (A \wedge B) \sim A$

p	q	r	$(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (p \Rightarrow r)$		$p \Rightarrow (q \Leftrightarrow r)$	
0	0	0	1	1	1	1
0	0	1	1	1	1	1
0	1	0	1	1	1	1
0	1	1	1	1	1	1
1	0	0	0	1	0	1
1	0	1	0	0	1	0
1	1	0	1	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1

1.   3.   2.   2.   1.

$$\begin{aligned}
 a) \quad (p \Rightarrow q) &\Leftrightarrow (p \Rightarrow \neg q) \sim (p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow \neg q) \vee \neg(p \Rightarrow q) \wedge \neg(p \Rightarrow \neg q) \sim \\
 &\sim (\underbrace{\neg p \vee q}_{\text{true}}) \wedge (\underbrace{\neg p \vee \neg q}_{\text{true}}) \vee \neg(\underbrace{\neg p \vee q}_{\text{true}}) \wedge \neg(\underbrace{\neg p \vee \neg q}_{\text{true}}) \sim \\
 &\sim \neg p \vee \underbrace{(q \wedge \neg q)}_0 \vee p \wedge \neg q \wedge p \wedge q \sim \\
 &\sim (\underbrace{\neg p \vee 0}_{\neg p}) \vee (\underbrace{p \wedge p}_{p} \wedge \underbrace{q \wedge \neg q}_0) \sim \neg p \vee (\underbrace{p \wedge 0}_0) \sim \neg p \vee 0 \sim \neg p \checkmark
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 c) \quad p \Rightarrow (q \Rightarrow (r \Rightarrow (p \wedge q))) &\sim p \Rightarrow (q \Rightarrow (\neg r \vee (p \wedge q))) \sim p \Rightarrow (\neg q \vee (\neg r \vee (p \wedge q))) \sim \\
 &\sim \neg p \vee (\neg q \vee \neg r \vee (p \wedge q)) \sim \underbrace{\neg p \vee \neg q \vee \neg r}_{\text{true}} \vee (p \wedge q) \sim \\
 &\sim \underbrace{1 \vee (p \wedge q)}_1 \sim 1 \checkmark
 \end{aligned}$$

p	q	r	$p \Rightarrow (q \Rightarrow (r \Rightarrow (p \wedge q)))$				
0	0	0	1				
0	0	1	1				
0	1	0	1				
0	1	1	1				
1	0	0	1	1			
1	0	1	1	1			
1	1	0	1	1	1		
1	1	1	1	1	1	1	1

6.   4. 5.   2. 3. 1.

$$\begin{aligned}
 d) \quad (p \wedge (q \vee r)) &\Leftrightarrow (p \Rightarrow \neg(q \vee r)) \sim p \wedge (q \vee r) \Leftrightarrow \neg p \vee \neg(q \vee r) \sim \\
 &\sim p \wedge (q \vee r) \Leftrightarrow \neg(p \wedge (q \vee r)) \sim 0 \checkmark
 \end{aligned}$$

$A \Leftrightarrow \neg A \sim 0$

2. S poenostavljanjem izrazov pokaži, da sta izraza enakovredna:

- (a) $(p \Rightarrow q) \wedge (\neg p \Rightarrow r) \Rightarrow (q \vee r)$ in 1,
 (b) $p \vee (p \wedge q)$ in $\neg(p \Rightarrow q)$,
 (c) $(p \wedge q) \vee (\neg p \wedge r)$ in $(\neg r \vee p) \Rightarrow q \wedge p$.

$$\begin{aligned}
 \text{a)} \quad & (p \Rightarrow q) \wedge (\neg p \Rightarrow r) \Rightarrow (q \vee r) \sim (\neg p \vee q) \wedge (p \vee \neg r) \Rightarrow q \vee r \sim \\
 & \sim \neg((\neg p \vee q) \wedge (p \vee \neg r)) \vee q \vee r \sim \\
 & \sim \neg(\neg p \vee q) \vee \neg(p \vee \neg r) \vee q \vee r \sim \\
 & \sim p \wedge \neg q \vee \neg p \wedge r \vee q \vee r \sim \\
 & \sim (p \wedge \neg q) \vee (\neg p \wedge r) \vee (q \vee r) \sim \\
 & \sim (p \vee q) \wedge (\neg q \vee r) \vee (\neg p \vee r) \wedge (\neg p \vee q) \sim \\
 & \sim (p \vee q) \vee (\neg p \vee r) \sim p \vee q \vee \neg p \vee r \sim p \vee \neg p \vee q \vee r \sim \\
 & \sim 1 \vee q \vee r \sim 1 \checkmark
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{b)} \quad & p \vee (p \wedge q) \sim p \wedge \neg(p \wedge q) \vee \neg p \wedge (p \wedge q) \sim p \wedge (\neg p \vee \neg q) \vee (\neg p \wedge p) \wedge q \sim \\
 & \sim p \wedge (\neg p \vee \neg q) \sim p \wedge \neg p \vee p \wedge \neg q \sim p \wedge \neg q \\
 & \neg(p \Rightarrow q) \sim \neg(\neg p \vee q) \sim p \wedge \neg q \quad \checkmark
 \end{aligned}$$

$A \vee B \sim A \wedge \neg B \vee \neg A \wedge B$

$$\begin{aligned}
 \text{c)} \quad & (p \wedge q) \vee (\neg p \wedge r) \sim (p \wedge q) \wedge \neg(\neg p \wedge r) \vee \neg(p \wedge q) \wedge (\neg p \wedge r) \sim \\
 & \sim (p \wedge q) \wedge (p \vee \neg r) \vee (\neg p \vee \neg q) \wedge (\neg p \wedge r) \sim \\
 & \sim p \wedge q \wedge p \vee p \wedge q \wedge \neg r \vee \neg p \wedge \neg q \wedge \neg p \wedge r \vee \neg p \wedge \neg q \wedge p \wedge r \sim \\
 & \sim p \wedge q \vee p \wedge q \wedge \neg r \vee \neg p \wedge r \vee \neg p \wedge \neg q \wedge r \sim \\
 & \sim p \wedge q \vee \neg p \wedge r \quad \checkmark
 \end{aligned}$$

$$(\neg r \vee p) \Rightarrow q \wedge p \sim \neg(\neg r \vee p) \vee q \wedge p \sim (r \wedge \neg p) \vee (p \wedge q) \sim p \wedge q \vee r \wedge \neg p$$

3. Ali obstaja tak izraz I , odvisen le od spremenljivk p in q , da bo

(a) izraz $(p \Rightarrow (I \wedge q)) \Leftrightarrow ((p \vee q) \Rightarrow I)$ protislovje?

(b) izraz $(p \Rightarrow (I \wedge q)) \Leftrightarrow ((p \vee q) \Rightarrow I)$ tautologija?

Za vsako možno rešitev poišči vsaj en izraz I .

a) $I = I(p, q)$

p, q	p	q	I	$(p \Rightarrow (I \wedge q)) \Leftrightarrow ((p \vee q) \Rightarrow I)$				
0,0	0	0	0	1	0	1	0	1
	0	0	1	1	0	1	0	1
0,1	0	1	0	1	0	0	1	0
	0	1	1	1	1	1	1	1
1,0	1	0	0	0	0	1	1	0
	1	0	1	0	0	0	1	1
1,1	1	1	0	0	0	1	1	0
	1	1	1	1	1	1	1	1
				2.	1.	5.	3.	4.

p	q	I
0	0	miti 0 miti 1
0	1	0
1	0	1
1	1	miti 0 miti 1

Tak izraz I ne obstaja.

p, q	p	q	I	$(p \Rightarrow (I \wedge q)) \Leftrightarrow ((p \vee q) \Rightarrow I)$
0,0	0	0	0	1
	0	0	1	1
0,1	0	1	0	0
1,0	0	1	1	1
	1	0	0	1
1,1	1	0	1	0
	1	1	0	1
1,1	1	1	1	1

p	q	I	I_1	I_2	I_3	I_4
0	0	0 ali 1	0	1	0	1
0	1	1	1	1	1	1
1	0	0	0	0	0	0
1	1	0 ali 1	0	0	1	1

$$I_1 \sim \neg(q \Rightarrow p)$$

$$I_2 \sim \neg p$$

$$I_3 \sim q$$

$$I_4 \sim p \Rightarrow q$$

4. Ali obstaja tak izraz I , v katerem nastopajo spremenljivke p, q in r , da bo

(a) izraz $(p \Rightarrow (I \wedge r)) \Leftrightarrow ((q \vee \neg r) \Rightarrow I)$ tautologija?

(b) izraz $(p \Rightarrow (I \wedge r)) \Leftrightarrow ((q \vee \neg r) \Rightarrow I)$ nevtralen?

a)

p	q	r	I	$(p \Rightarrow (I \wedge r)) \Leftrightarrow ((q \vee \neg r) \Rightarrow I)$					
0	0	0	0	1	0	1	1	0	0
0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
0	0	1	0	1	1	0	0	1	0
0	0	1	1	1	1	0	0	1	1
0	1	0	0	1	0	1	1	0	0
0	1	0	1	1	1	1	1	1	1
0	1	1	0	1	0	1	0	0	0
0	1	1	1	1	1	0	1	1	1
1	0	0	0	0	1	1	0	0	0
1	0	0	1	0	0	1	1	1	1
1	0	1	0	1	1	0	0	1	0
1	0	1	1	1	1	0	0	1	1
1	1	0	0	0	1	1	1	1	1
1	1	0	1	0	1	0	0	0	0
1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	0	1	1	1

1. 3. 2. 5. 4.

p	q	r	I	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄
0	0	0	1	1	1	1	1
0	0	1	0 ali 1	0	1	0	1
0	1	0	1	1	1	1	1
0	1	1	1	1	1	1	1
1	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	1	1	1	1	1
1	1	0	0	0	0	0	0
1	1	1	0 ali 1	0	0	1	1

Tak I obstaja. (Obstajajo 4 različni (= logično neodvisni) izrazi, za katere dobimo tautologijo.)

p	q	r	I	$(p \Rightarrow (I \wedge r)) \Leftrightarrow ((q \vee \neg r) \Rightarrow I)$					
0	0	0	0	1	0	1	1	0	0
0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
0	0	1	0	1	1	0	0	1	0
0	0	1	1	1	1	0	0	1	1
0	1	0	0	1	0	1	1	0	0
0	1	0	1	1	1	1	1	1	1
0	1	1	0	1	0	1	0	0	0
0	1	1	1	1	1	1	0	1	1
1	0	0	0	0	1	1	1	0	0
1	0	0	1	0	0	1	1	1	1
1	0	1	0	0	0	0	0	1	0
1	0	1	1	1	1	0	0	1	1
1	1	0	0	0	1	1	1	0	0
1	1	0	1	0	0	1	1	1	1
1	1	1	0	0	1	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	0	1	1	1

1. 3. 2. 5. 4.

Prostovolja ne moramo dobiti zaradi $\square$.

Tautologijo dobimo v 4 primerih.

Nevtralni izraz dobimo v $2^3 - 4 = 256 - 4 = 252$ primerih.

Število vseh možnih tabel za $I = I(p, q, r)$

5. Določi izjavo I tako, da bo izjava

$$(p \Rightarrow (q \downarrow r)) \vee (I \Leftrightarrow (q \Leftrightarrow r) \uparrow p)$$

tavtologija. Dobljeno izjavo čimbolj poenostavi.

p	q	$p \uparrow q$
0	0	1
0	1	1
1	0	1
1	1	0

NAND

p	q	$p \vee q$
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	1

XOR

p	q	$p \downarrow q$
0	0	1
0	1	0
1	0	0
1	1	0

NOR

p	q	r	I	$(p \Rightarrow (q \downarrow r)) \vee (I \Leftrightarrow (q \Leftrightarrow r) \uparrow p)$
0	0	0	0	1 1 1 0 1 1
0	0	0	1	1 1 0 1 1 1
0	0	1	0	1 0 1 0 0 1
0	0	1	1	1 0 0 1 0 1
0	1	0	0	1 0 1 0 0 1
0	1	0	1	1 0 0 1 0 1
0	1	1	0	1 0 1 0 1 1
0	1	1	1	1 0 0 1 1 1
1	0	0	0	1 1 0 1 1 0
1	0	0	1	1 1 1 0 1 0
1	0	1	0	0 0 1 0 0 1
1	0	1	1	0 0 1 1 0 1
1	1	0	0	0 0 0 0 0 1
1	1	0	1	0 0 1 1 0 1
1	1	1	0	0 0 1 1 1 0
1	1	1	1	0 0 0 0 1 0

2. 1. 6. 5. 3. 4.

p	q	r	I
0	0	0	0
0	0	1	0
0	1	0	0
0	1	1	0
1	0	0	1
1	0	1	1
1	1	0	1
1	1	1	0

$p \wedge (q \wedge r)$

$$\begin{aligned} \text{DNO}(I) &= (p \wedge \neg q \wedge \neg r) \vee (p \wedge \neg q \wedge r) \vee (p \wedge q \wedge \neg r) \sim \\ &\sim (p \wedge \neg q \wedge \neg r) \vee (p \wedge \neg q \wedge r) \vee (p \wedge q \wedge \neg r) \sim \\ &\sim p \wedge \neg q \wedge (\neg r \vee r) \vee p \wedge q \wedge (\neg r) \sim \\ &\sim p \wedge \neg q \vee p \wedge q \sim p \wedge (\neg q \vee q) \sim p \wedge 1 \sim p \end{aligned}$$

ali pa uporabimo: $I = p \wedge \neg(q \wedge r) \sim p \wedge (\neg q \vee \neg r)$

6. Poišči izjavni izraz X , ki ima v resničnostni tabeli tak stolpec logičnih vrednosti:

- (a) 01000111,
- (b) 01010000.

Dobljena izraza poenostavi.

8 vrstic $\rightarrow$ 3 spremenljivke

p	q	r	A
0	0	0	0
0	0	1	1
0	1	0	0
0	1	1	0
1	0	0	0
1	0	1	1
1	1	0	1
1	1	1	1

$$\begin{aligned} \text{DN}(A) &= (\neg p \wedge \neg q \wedge \neg r) \vee (\neg p \wedge \neg q \wedge r) \vee (\neg p \wedge q \wedge \neg r) \vee (\neg p \wedge q \wedge r) \sim \\ &\sim (\neg p \vee \neg p) \wedge (\neg q \wedge r) \vee (\neg p \wedge q) \wedge (\neg r \vee r) \sim \\ &\sim (\neg q \wedge r) \vee (\neg p \wedge q) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{KN}(A) &\sim (\neg p \vee \neg q \vee \neg r) \wedge (\neg p \vee \neg q \vee r) \wedge (\neg p \vee q \vee \neg r) \wedge (\neg p \vee q \vee r) \sim \\ &\sim ((\neg p \wedge \neg p) \vee (\neg q \vee r)) \wedge (\neg p \vee \neg q \vee (\neg r \wedge r)) \sim \end{aligned}$$

$$\sim (\neg q \vee r) \wedge (\neg p \vee \neg q) \sim \neg p \wedge q \vee \neg q \wedge r \vee \neg p \wedge r \vee \neg q \wedge r \sim$$

$$\sim (\neg q \wedge r) \vee (\neg p \wedge q) \vee (\neg p \wedge r) \sim$$

$$\sim (\neg q \wedge r) \vee (\neg p \wedge q) \vee (\neg p \wedge q \wedge r) \vee (\neg p \wedge q \wedge r) \sim (\neg q \wedge r) \vee (\neg p \wedge q)$$

ni 2 $\rightarrow$ dodamo 2 in $\neg q$

$$\neg p \wedge r \sim (\neg p \wedge q \wedge r) \vee (\neg p \wedge \neg q \wedge r)$$

$$A \vee (A \wedge B) \sim A$$

p	q	r	B
0	0	0	0
0	0	1	1
0	1	0	0
0	1	1	1
1	0	0	0
1	0	1	0
1	1	0	0
1	1	1	0

$$\text{DN}(B) = (\neg p \wedge \neg q \wedge \neg r) \vee (\neg p \wedge \neg q \wedge r) \sim \neg p \wedge \neg q \wedge (\neg r \vee r) \sim \neg p \wedge \neg q$$

$\text{KN}(B) =$ domača naloga :)

7. Kateri izmed spodaj naštetih naborov izjavnih veznikov so polni?

- (a) $\{\Rightarrow, \wedge\}$
- (b) $\{\Leftrightarrow, \wedge\}$
- (c) $\{\Leftrightarrow, \wedge, 0\}$
- (d) $\{\uparrow\}$
- (e) $\{\downarrow\}$
- (f) $\{A\}$, kjer je $A(p, q, r) \sim p \Leftrightarrow (\neg q \vee \neg r)$
- (g) $\{A, 1\}$, kjer je $A(p, q, r) \sim p \Leftrightarrow (\neg q \vee \neg r)$

Znani polni nabori: $\{\neg, \wedge, \vee\}$
 $\{\neg, \wedge\}$
 $\{\neg, \vee\}$
 $\{\neg, \Rightarrow\}$

Če je $\mathcal{P}$ poln nabor in lahko vse veznike iz $\mathcal{P}$ izrazimo z vezniki iz $\mathcal{N}$, je $\mathcal{N}$ poln.

(a) $\{\Rightarrow, \wedge\}$

P	Q	$P \Rightarrow Q$	$P \wedge Q$
0	0	1	0
1	1	1	1

$\mathcal{N}$ abor ni poln, ker ohranja enice.

(b) $\{\Leftrightarrow, \wedge\}$

P	Q	$P \Leftrightarrow Q$	$P \wedge Q$
0	0	1	0
1	1	1	1

$\mathcal{N}$ abor ni poln, ker ohranja enice.

(c) $\{\Leftrightarrow, \wedge, 0\}$

P	Q	$P \Leftrightarrow Q$	$P \wedge Q$	0
0	0	1	0	0
1	1	1	1	0

$\mathcal{N}$ e ohranja konstant, morda je poln.
 $\mathcal{P} = \{\neg, \wedge\}$ znan poln nabor
 $\mathcal{N} = \{\Leftrightarrow, \wedge, 0\}$ naš nabor

Veznike iz $\mathcal{P}$ izrazimo z vezniki iz $\mathcal{N}$:

- $\neg p \sim p \Leftrightarrow 0$ ✓ $p \Leftrightarrow 0 \sim p \wedge 0 \vee \neg p \wedge 0 \sim 0 \vee \neg p \wedge 1 \sim 0 \vee \neg p \sim \neg p$
- $p \wedge q \sim p \wedge q$ ✓ $\Rightarrow \{\Leftrightarrow, \wedge, 0\}$ je poln.

(d) $\{\uparrow\}$

P	Q	$P \uparrow Q$
0	0	1
1	1	0

$\mathcal{N}$ e ohranja konstant, morda je poln.
 $\mathcal{P} = \{\neg, \wedge\}$ znan poln nabor
 $\mathcal{N} = \{\uparrow\}$ naš nabor

Veznike iz $\mathcal{P}$ izrazimo z vezniki iz $\mathcal{N}$:

- $\neg p \sim p \uparrow p$ ✓ $p \uparrow p \sim \neg(p \wedge p) \sim \neg p$
- $p \wedge q \sim \neg(\neg p \wedge \neg q) \sim \neg(p \uparrow q) \sim (p \uparrow q) \uparrow (p \uparrow q)$ ✓ $\Rightarrow \{\uparrow\}$ je poln.

(e) $\{\downarrow\}$

P	q	$P \downarrow q$
0	0	1
1	1	0

$\mathcal{M}$ ohranja konstant, morda je poln.
 $\mathcal{P} = \{\neg, \vee\}$ znan poln nabor
 $\mathcal{M} = \{\downarrow\}$ naš nabor

Vezniki iz $\mathcal{P}$ izrazimo z vezniki iz $\mathcal{M}$:

- $\neg p \sim p \downarrow p \checkmark$ $p \downarrow p \sim \neg(p \vee p) \sim \neg p$
- $p \vee q \sim \neg \neg(p \vee q) \sim \neg(p \downarrow q) \sim (p \downarrow q) \downarrow (p \downarrow q) \checkmark \Rightarrow \{\downarrow\}$ je poln.

(f) $\{A\}$, kjer je $A(p, q, r) \sim p \Leftrightarrow (\neg q \vee \neg r)$

$A(0, 0, 0) = 0 \Leftrightarrow (\neg 0 \vee \neg 0) \sim 0 \Leftrightarrow \neg 0 \sim 0 \Leftrightarrow 1 \sim 0$ Ohranja ničle, zato ni poln.

(g) $\{A, 1\}$, kjer je $A(p, q, r) \sim p \Leftrightarrow (\neg q \vee \neg r)$

$A(1, 1, 1) = 1 \Leftrightarrow (\neg 1 \vee \neg 1) \sim 1 \Leftrightarrow 0 \sim 0$

Veznik A ne ohranja enic, veznik 1 ne ohranja ničel. Torej $\{A, 1\}$ ne ohranja konstant in je morda poln.

$\mathcal{P} = \{\neg, \vee\}$ znan poln nabor

$\mathcal{M} = \{A, 1\}$

Vezniki iz $\mathcal{P}$ izrazimo z vezniki iz $\mathcal{M}$:

- $\neg p \sim A(1, p, p) \checkmark$
- $p \vee q \sim A(1, \underbrace{A(1, p, p)}_{\neg p}, \underbrace{A(1, q, q)}_{\neg q}) \checkmark$

$\Rightarrow \{A, 1\}$ je poln.

$A(p, p, p) \sim p \Leftrightarrow (\neg p \vee \neg p) \sim p \Leftrightarrow \neg p \sim 0$

$1 \Leftrightarrow p \sim p$

$A(1, p, p) \sim 1 \Leftrightarrow (\neg p \vee \neg p) \sim \neg p \vee \neg p \sim \neg p$

$A(1, p, q) \sim 1 \Leftrightarrow (\neg p \vee \neg q) \sim \neg p \vee \neg q$

$A(1, \neg p, \neg q) \sim \neg p \vee \neg q \Leftrightarrow \neg(\neg p) \vee \neg(\neg q) \sim p \vee q$

8. Za tromestni veznik V naj ima $V(p, q, r)$ nasprotno vrednost kot večina od argumentov p, q, r .

- Sestavi resničnostno tabelo za veznik V .
- Poenostavi izraze $V(p, p, p)$, $V(p, p, q)$, in $V(p, q, \neg q)$.
- Pokaži, da samo z veznikoma V in $\neg$ ne moremo izraziti izraza $p \wedge q$ (torej da $\{V, \neg\}$ ni poln nabor).

a)

p	q	r	$V(p, q, r)$
0	0	0	1
0	0	1	1
0	1	0	1
0	1	1	0
1	0	0	1
1	0	1	0
1	1	0	0
1	1	1	0

b)

p	$V(p, p, p)$	$V(p, p, p) \sim \neg p$
0	1	
1	0	

p	q	$V(p, p, q)$	$V(p, p, q) \sim \neg p$
0	0	1	(0, 0, 0)
0	1	1	(0, 0, 1)
1	0	0	(1, 1, 0)
1	1	0	(1, 1, 1)

p	q	$V(p, q, \neg q)$	$V(p, q, \neg q) \sim \neg p$
0	0	1	(0, 0, 1)
0	1	1	(0, 1, 0)
1	0	0	(1, 0, 1)
1	1	0	(1, 1, 0)

c) $\neg, V(\cdot, \cdot, \cdot), p, q \rightsquigarrow p \wedge q$?

Za $p \wedge q$ moramo uporabiti vsaj en p in vsaj en q , lahko z $\neg$. Vrstni red ni pomemben:

$$V(x, y, z) = V(x, z, y) = V(y, x, z) = \dots$$

$$x, y \in \{p, q, \neg p, \neg q\}. \quad \neg x, y \rightsquigarrow \neg x$$

$$x, \neg x, y \rightsquigarrow \neg y$$

$\Rightarrow$ Vsi izrazi iz $\neg, V, p, q$ so ekvivalentni $\neg p$ ali $\neg q$ ali p ali q . $\Rightarrow$ če moramo dobiti $p \wedge q$.

2. način. $i, j, k \in \{0, 1\} \Rightarrow V(i, j, k) \sim \neg V(\neg i, \neg j, \neg k) \Rightarrow$ v tabeli poizkusimo izraza iz $\neg$ in V bo vedno sodo 0 in sodo 1. Ker ima $p \wedge q$ 3×0 in 1×1 , ga na ta način ne moremo dobiti.

9. Veznik A je definiran s predpisom $A(p, q, r) \sim (p \wedge q) \vee (\neg p \wedge \neg r)$.

(a) Samo z veznikom A zapiši izraze 1 , $p \wedge q$ in $p \Rightarrow q$.

(b) Kateri izmed naborov $\{A\}$, $\{A, 1\}$, $\{A, 0\}$, $\{A, \Rightarrow\}$, $\{A, \vee\}$ so polni?

a) $A(p, p, p) \sim (p \wedge p) \vee (\neg p \wedge \neg p) \sim p \vee \neg p \sim 1$ $1 \sim A(p, p, p)$

$A(p, 2, 1) \sim (p \wedge 2) \vee (\neg p \wedge \neg 1) \sim (p \wedge 2) \vee (\neg p \wedge 0) \sim (p \wedge 2) \vee 0 \sim p \wedge 2$ $p \wedge 2 \sim A(p, 2, A(p, p, p))$

$A(p, 2, \kappa) \sim (p \wedge 2) \vee \neg(p \vee \kappa) \sim \frac{p}{p \vee \kappa} \Rightarrow \frac{2}{p \wedge 2}$

$A(p, 2, p) \sim p \vee p \Rightarrow p \wedge 2 \sim p \Rightarrow p \wedge 2 \sim \neg p \vee (p \wedge 2) \sim \underbrace{(\neg p \vee p)}_1 \wedge (\neg p \vee 2) \sim \neg p \vee 2 \sim p \Rightarrow 2$

$p \Rightarrow 2 \sim A(p, 2, p)$

b) $A(1, 1, 1) = 1 \Rightarrow \{A\}, \{A, 1\}, \{A, \Rightarrow\}$ niso polni, ker ohranjajo enice
 $1 \Rightarrow 1 \sim 1$

$\mathcal{N} = \{A, 0\}$ ne ohranja enic (ker 0 ne ohranja enic) } morda poln
 $A(0, 0, 0) = 1 \Rightarrow \mathcal{N}$ ne ohranja ničel

$\mathcal{P} = \{\neg, \Rightarrow\}$

Veznike iz $\mathcal{P}$ izrazimo z vezniki iz $\mathcal{N}$:

• $\neg p \sim p \Rightarrow 0 \sim A(p, 0, p)$

• $p \Rightarrow 2 \sim A(p, 2, p)$ $\Rightarrow \{A, 0\}$ je poln

$\mathcal{N} = \{A, \vee\}$

$A(0, 0, 0) \sim 1 \Rightarrow \mathcal{N}$ ne ohranja ničel } morda poln
 $1 \vee 1 \sim 0 \Rightarrow \mathcal{N}$ ne ohranja enic

$\mathcal{P} = \{\neg, \Rightarrow\}$

Veznike iz $\mathcal{P}$ izrazimo z vezniki iz $\mathcal{N}$:

• $p \Rightarrow 2 \sim A(p, 2, p)$

• $\neg p \sim A(p, 0, p) \sim A(p, p \vee p, p)$ $\Rightarrow \{A, \vee\}$ je poln.